

Kroner. Nu er jeg ikke sikker paa, at det stiller sig saa gunstigt, netop af den Grund, den højtærede Kirkeminister nævner si Lovforslagets Motiver, men saa maa man se at komme en anden Vej frem. — Det har aldrig været Folks Mening, at de aldrig have villet unde Præsterne tilstræffelig Løn, og det paaviste egentlig ogsaa det ærede kongevalgte Medlem, som nylig havde Ordet, idet han sagde, at Offer- og Accidenfer vare stegne i Tidens Løb endogsaa i nogenlunde bestemt Forhold til Befolkningens Stigen indtil de allerfjeneske Aar, hvor vi i det hele taget have haft knappere Tider, og hvor Befolkningen ogsaa har ment, at det burde tages i Betragtning, naar man bragte Offer og Accidenfer. — Det har undret mig, at der, da den højtærede Kirkeminister forelagde sit Lovforslag om en Omordning af Skolebæsenet nede i Folketinget, saa for Lærernes Vedkommende ikke ligefrem er optaget den Regel, at alt Offer og Accidenfer til Lærerne skulle bortfalde og udredes af Kommunkassen. Den højtærede Minister angiver som Grund dertil, at han ikke vilde en tvungen Afsløsning, men lige over for en Stik, der er ilde set baade af Iderne og Modtagerne, tror jeg ikke egentlig, at man kunde tale om, at det vilde have været tvang, om det var blevet hævet paa den Maade. Jeg tror, det vilde have været rigtigt, men Sagen ligger jo ikke for i Djeblisset; den vil rimeligvis komme til Behandling senere her, og saa kunne vi jo tale videre derom.

Jeg tror ikke, at det foreliggende Lovforslag vil blive til Lov, jeg tror nok, det kan komme igennem Landstinget. — det kan maasse knibe nok endda, naar det ikke bliver ændret saaledes, at det kommer til at omfatte ogsaa Accidensydelsler — men jeg tror ikke, det kan komme igennem Folketinget, trods den store Uvilje, som man ogsaa der erkender er til Stede over alt i Landet mod disse Ydelsler. Jeg skal derfor heller ikke komme nøjere ind paa Forslagets Enkeltheder, der er kun et Par, jeg skal gøre opmærksom paa. Jeg forstaar dem ikke rigtig.

Den ene er i § 3, Slutningsstykket om Delingen af den Afsløsningssum, som vilde indkomme, naar man bliver enig om en Afsløsning. Dette sidste Punktum lyder saaledes: „Ved Delingen bliver det dog i Almindelighed at iagttage, at der ikke tillægges de vedkommende Skolelærere til sammen ud over Halvdelen af den samlede Afsløsningssum“. Jeg forstaar i det hele taget slet ikke, hvorfor det skal staa der. Naar man afløser og afløser efter Gennemsnit af, hvad

hver enkelt Embedsmand har haft, hvad enten det er Præst eller Lærer, hvorfor skal saa hver ikke have, hvad der kan tilkomme ham? Der kan kun tænkes en Grund — og den kan jeg i Grunden ikke en Gang tænke mig, men jeg skal nævne den — man kunde tænke sig som Grund, at den højtærede Minister vilde holde paa det gamle Ordsprog, fordi han var bange, det skulde blive glemt: „Naar det regner paa Præsten, drypper det paa Degnen“, og at man skulde komme til at sige: Naar det regner i Kirken i det hele taget, regner det paa Præsten og drypper paa Degnen. Naar Befolkningen har ment gennem en Narvække, at Læreren skal have lige saa meget og somme Steder endogsaa lidt mere end Præsten, hvorfor skal man saa misunde ham det? Det ser lidt smaaligt ud i mine Øjne, det minder lidt for meget om det gamle Ord, at man nok vil over, hvor Gærdet er lavest.

Der er ligeledes en Bemærkning, jeg ønsker at gøre med Hensyn til § 6, der handler om en Revision af Afsløsningssummerne efter 10 Aars Forløb, hvor man finder det fornødent. Jeg holder ikke af, at det kan ske administrativt; det kunde let blive til en Slags administrativ Lovgivning. Det er for mig fremsfor alt om at gøre, naar vi i det hele skulle se at komme til et Resultat i denne Sag; at vi saa for bestandig blive færdige med denne Ustik at bringe Gaver i Kirken, enten de nu hedde Offer eller Accidenfer; den Ustik, hvor man bringer Gaver, men Gaver, der ere saa lidt frivillige og svare saa lidt til deres Navn, at de kunne gøres til Genstand for Udpantning, ja endogsaa for Inddrivelse gennem Søgemaal.

Jeg vil naturligvis ikke stemme mod Forslagets videre Fremme, jeg har nok Øyst til endnu en Gang at se, navnlig om vi ikke kunde saa det gjort videre af Omsfang, saa det kom til at omfatte Accidenserne med, og efter at have hørt det ærede kongevalgte Medlem (Steffensen), der nylig har haft Ordet, tror jeg ogsaa, man kan have lidt Haab derom. Maaste vi saa kunde naa til at blive færdige med disse Ydelsler for Lærernes Vedkommende, om ikke her ved denne Beslighed, saa naar dette Forslag, enten her i Tinget eller i Folketinget, mødes med Lovforslaget om Skolebæsenet, saa var man da i alt Fald kommen bort fra den brede Part af denne gamle, uhyggelige Ydelse — jeg tør ikke sige den større, skønt jeg er nær ved at tro det med; men den brede Ende, den, som der er flest om at dele. Saa vilde den højtærede Minister i alt Fald være naaet til at komme af med en Del af Ydelsen, skønt jeg naturligvis hellere vilde af med det hele.